

КОНТРОЛІНГ У СИСТЕМІ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА

І.П. Ситник

К.М. Степаненко

Національний університет харчових технологій

Поняття «контролінг» походить від англійського «to control», яке в економічному розумінні означає управління, спостереження, контроль. У американських літературних джерелах поняття «контролінг» ототожнюють з контролем або управлінським обліком.

Автор сучасної концепції контролінгу, В. Майер визначає контролінг як систему управління процесом досягнення кінцевих цілей і результатів діяльності фірми [3].

Головною відмінністю між поняттями є те, що контроль має за мету виявлення помилок, прорахунків та проблем, які мали місце в минулому, а контролінг – управління майбутнім для того, щоб запобігти помилкам, відхиленням та прорахункам надалі.

Більшість фахівців з управління підприємством під контролінгом, як частиною фінансового менеджменту, розуміють функціональну систему планування, організації, координації, регулювання, аналізу відхилень, контролю та загального інформаційного забезпечення керівництва підприємством [2]. Інакше кажучи, контролінг — це сучасна концепція системного управління, яка спрямована на забезпечення довгострокового ефективного функціонування і розвитку підприємства шляхом досягнення цілей останнього.

Фінансовий менеджмент – це система знань з ефективного управління грошовими фондами і фінансовими ресурсами підприємств для досягнення стратегічних цілей і вирішення тактичних задач.

Фінансовий менеджмент реалізується в притаманних йому функціях. Оскільки фінансовий менеджмент є частиною загальної системи управління, він повинен вирішувати ті ж задачі з організації, планування, мотивації і контролю, що і вся система в цілому. Саме це зумовлює його зв'язок з контролінгом, оскільки останній теж наскрізно проходить через всю систему

управління підприємством. Система фінансового менеджменту і система контролінгу роблять підприємство конкурентоспроможним, рівно як кровоносна і центральна нервова система роблять організм життєздатним. І забезпечують ефективно і гнучке управління підприємством [1].

Я дотримуюсь думки, що всі завдання підприємства безпосередньо пов'язані з вирішенням фінансових задач. Саме фінансовий менеджмент спрямований на управління рухом фінансових ресурсів та відносин, які виникають у підприємства в процесі цього управління. Завдання фінансового контролінгу мають бути пов'язані із забезпеченням своєчасного початку будь-якого бізнес-процесу, його впровадженням та ефективним функціонуванням. Фінансовий контролінг має бути всеохоплюючим і разом з тим не виконувати функцій і завдань, які йому не належать. Якщо виокремити діяльність фінансового менеджера і фінансового контролера, то фінансовий контролінг є результатом симбіозу їхньої діяльності.

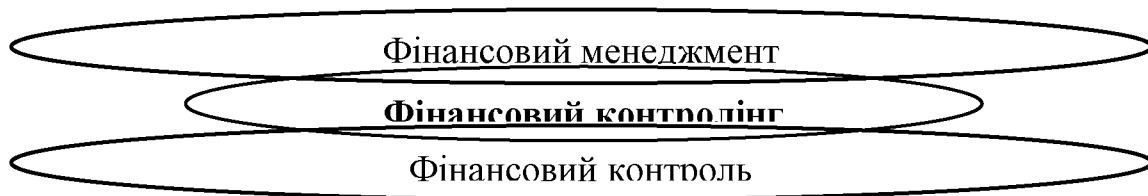

Рис.1. Взаємозв'язок фінансового менеджменту, контролю та контролінгу

Для досягнення мети, поставленої підприємством, фінансовий менеджмент і фінансовий контролінг виконують ряд завдань [4].

Таблиця 1.

Основні пріоритетні завдання фінансового менеджменту та контролінгу

Фінансовий менеджмент	Фінансовий контролінг
1. Забезпечення необхідного обсягу фінансових ресурсів у відповідному фінансовому періоді	1. Моніторинг умов залучення фінансових ресурсів
2. Ефективне використання сформованого обсягу фінансових ресурсів	2. Розподіл і використання ресурсів у відповідності з реальними потребами
3. Оптимізація грошових потоків підприємства	3. Визначення та використання методів контролю за рухом грошових потоків
4. Забезпечення максимізації прибутку	4. Створення центрів відповідальності прибутку і здійснення діяльності, спрямованої на досягнення стратегічних цілей підприємства
5. Зниження рівня ризику	5. Створення інтегрованої системи управління ризиками
6. Підтримка фінансової рівноваги	6. Використання збалансованої системи показників з метою оптимізації визначених перспектив діяльності підприємства

В сучасних умовах діяльності перед фінансовим контролінгом постають завдання щодо забезпечення підприємства «дешевими» фінансовими ресурсами з максимальною віддачею та мінімальним ризиком для підприємства.

Запровадження системи контролінгу на підприємствах дасть змогу підвищити рівень його ліквідності, ділової активності, прибутковості, фінансової стійкості, збільшити ефективність використання всіх видів ресурсів, поліпшити оперативність та якість прийняття управлінських рішень, а отже, і отримати значні конкурентні переваги.

Література:

1. Бубняк І.М.: Фінансовий менеджмент / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://bookdn.com/book_359.html
2. *Контролінг і бюджетування фінансово-господарської діяльності підприємства*: http://imanbooks.com/book_355
3. *Кріченець К.* Теоретичні основи контролінгу грошових потоків підприємства / К. Кріченець // Наука молода. – 2007. – № 8. – С. 172-175.
4. *Майер. Э.* Контроллинг как система мышления и управления: пер. с нем. Ю.Г. Жукова с С.Н. Зайцева / под ред. А.С. Николаевой. – М.: Финансы и статистика, 1993. – 96с.